

Gericht en gezamenlijk verminderen

Cumelasector werkt aan sturen op CO2

Meer dan honderd bedrijven nemen momenteel deel aan het sectorinitiatief van CUMELA Nederland om gezamenlijk de CO2-uitstoot te verminderen. Zij werken aan een structurele verlaging van het verbruik van dieselbrandstof op hun bedrijf. Deze zomer gaan de deelnemers in groepen werken aan de beste oplossing om binnen één bestek zoveel mogelijk CO2 te besparen. Voor de winnaars is er de 'Sturen op CO2 Award 2018'.

In een simulator kijken deelnemers hoe ze een machine slimmer kunnen benutten.

Besparing op fossiele brandstoffen en het verminderen van CO2-uitstoot zijn wereldwijd onder de aandacht om onder meer het broeikaseffect tegen te gaan en de volksgezondheid te verbeteren. Trekkers, shovels, graafmachines bulldozers en hijskranen zijn volgens schattingen van het CBS in Nederland goed voor acht procent van de jaarlijkse uitstoot van het

broeikasgas CO2, acht procent van de hoeveelheid fijnstof die in de lucht komt en twaalf procent van de stikstofoxiden.

De afgelopen jaren zijn diverse initiatieven van de grond gekomen om deze milieubelasting omlaag te krijgen. Zo is in 2016 Het Nieuwe Draaien bedacht, één van de reeks Green Deal-convenanten die bedrijfsleven, overheid en milieubeweging hebben gesloten om duurzame initiatieven te bevorderen. Overheden wereldwijd hebben alle aanleiding om op CO2 te sturen. De wereldbevolking stijgt de komende jaren met 25 procent en de druk op hulpbronnen en de leefbaarheid neemt in sneltreinvaart toe. Ondanks alle inspanningen, zoals het verdrag van Parijs, wordt de luchtkwaliteit door de toename van de CO2-uitstoot er (ook in Nederland) niet beter op.

CO2-prestatieladder

Naast de diverse maatregelen en convenanten om de CO2-uitstoot tegen te gaan, is er een instrument ontwikkeld om structureel de CO2-uitstoot te verminderen: de norm CO2-Prestatieladder. Onze sector is ruim vertegenwoordigd onder de bedrijven die hiervoor gecertificeerd zijn. Van de ruim 700 gecertificeerde bedrijven is ruim dertien procent een cumelabedrijf.

CO2-Prestatieladder

Het instrument in Nederland dat organisaties helpt bij het op structureel wijze reduceren van CO2 binnen de bedrijfsvoering is de CO2-Prestatieladder. Deze norm is oorspronkelijk in 2009 ontwikkeld door ProRail en sinds 2011 in eigendom en beheer van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen. De CO2-Prestatieladder wordt gebruikt als CO2-managementsysteem en als aanbestedingsinstrument. Het systeem is bedoeld om de deelnemende ondernemers op praktische wijze ruimte te geven voor creativiteit en vernieuwing van hun bedrijfsvoering op het gebied van duurzaamheid. Het deelnemende bedrijf kan zich via de CO2-Prestatieladder certificeren op vijf verschillende niveaus. Tot en met niveau 3 maakt een organisatie werk van de uitstoot van de eigen organisatie (en alle projecten die zij uitvoert). Vanaf niveau 4 en 5 wordt er ook werk gemaakt van de CO2-uitstoot in de keten en in de sector.

Deze eisen komen voort uit de vier hoofdthema's van de norm: inzicht, reductie, structurele communicatie en actieve deelname aan initiatieven op het gebied van CO2-reductie. De meeste cumelabedrijven zijn gecertificeerd tot en met niveau 3. Bedrijven die deelnemen aan de norm CO2-Prestatieladder besparen aantoonbaar circa drie procent meer op brandstof en energie dan bedrijven die niet gecertificeerd zijn. Bovendien krijgen Bedrijven op de CO2-Prestatieladder korting bij aanbestedingen. Bedrijven die actief in maatregelen investeren, kunnen ruimschoots hun investering terugverdienen.

Actieve deelname

Een belangrijke normeis aan bedrijven die gecertificeerd zijn, is dat zij deelnemen aan een sectorinitiatief. Sinds 2014 organiseert CUMELA Nederland 'Sturen op CO2', het sectorinitiatief voor de cumelasector. Inmiddels zijn er 107 bedrijven die hieraan deelnemen en dus gericht en gezamenlijk werken aan een verlaging van de CO2-emissie. Jaarlijks worden voor deze groep een aantal bijeenkomsten gehouden, een jaarcongres en workshops in vier regio's. Tijdens deze workshops wordt kennis aangereikt over de ontwikkelingen rond de norm en worden de vier thema's naar de cumelapraktijk vertaald. Een belangrijk aspect van het initiatief is het delen van onderlinge kennis en het prikkelen van de deelnemers tot meer nadenken, ideeën genereren, et cetera. Een belangrijke eis van de normbeheerder aan deelnemende leden is actieve participatie. Ook bij audits worden cumelaondernemers flink doorgezaagd over welke maatregelen zij in de praktijk binnen hun organisatie nemen en welke concrete resultaten dit oplevert in procenten reductie op CO2.

Tijdens de afgelopen jaren zijn er diverse praktisch toepasbare ideeën uit de workshops van het sectorinitiatief naar voren gekomen, bijvoorbeeld het nieuwe stallen, het gebruik van de standkachel in plaats van stationair warmdraaien,

Hoeveel CO2 produceert u met uw bedrijf eigenlijk?

Met een simpele rekensom kunt u al een globale indruk krijgen hoeveel CO2 uw bedrijf produceert. Al zal het even zoeken zijn naar de liters diesel die worden ingekocht, de hoeveelheid benzine die in de auto's gaat, het aantal kilowatturen stroom op de rekening en het aantal kubieke meters aardgas voor verwarming. Eventueel kunt u daar nog de hoeveelheid stroom van zonnepanelen of gas uit de biovergister van aftrekken. Het eindresultaat geeft aan hoeveel CO2 u produceert.

1 liter diesel	= 3,23 kilo CO2
1 m3 aardgas	= 1,89 kilo CO2
1 kWh	= 0,526 kilo CO2
1 liter benzine	= 2,74 kilo CO2

In Nederland wordt door het verkeer en vervoer in totaal 38 miljoen ton CO2 uitgestoten. Dit is ongeveer elf miljoen ton diesel. Volgens schattingen is ongeveer acht procent daarvan afkomstig van de machines in onze sector, het grondverzet en de landbouw. Hoeveel daarvan precies door de cumelasector wordt verbruikt, is nog niet berekend, omdat dit zeer lastig te bepalen is.

Die acht procent van het totaal van het verkeer en vervoer betekent dat trekkers, shovels en kranen ongeveer drie miljoen ton CO2 uitstoten. Dat staat gelijk aan 950 miljoen liter diesel.

onderzoek naar een start-stopsysteem en een waterdicht brandstofregistratiesysteem. Tijdens de workshops van het sectorinitiatief zijn technische innovaties en de menselijke gedragscomponent onlosmakelijk met elkaar verbonden om structureel op CO2 te sturen. Of zoals een ondernemer aangaf tijdens één van de workshops: "Het gaat uiteindelijk om de rechtervoet van mijn medewerker!"

'Sturen op CO2 Award 2018'

Om de normeis van actieve deelname te bevorderen en uitwisseling van kennis jaarrond te stimuleren, reikt CUMELA Nederland dit jaar de 'Sturen op CO2 Award 2018' uit. Ondernemers die deelnemen aan het sectorinitiatief vormen in groepen fictieve organisaties om in een managementgame met elkaar de strijd aan te gaan. Aan de hand van een fictief bestek worden ondernemers uitgedaagd om met elkaar op zo creatief mogelijke wijze CO2-besparende maatregelen voor dat bestek te bedenken. Het bestek wordt geheel volgens geldende spelregels via de Aanbestedingskalender onder de deelnemende bedrijven gepubliceerd. Een deskundige jury in samenwerking met het Inkoopbureau Midden-Nederland beoordeelt alle inschrijvingen. De ondernemers die met hun plan op de eerste plaats eindigen, winnen naast de award de training 'Medewerkers sturen op CO2 en brandstofbesparing in de praktijk'. Het bestek wordt in juni gepubliceerd en tijdens het jaarcongres van 'Sturen op CO2' in oktober wordt de winnende groep met ondernemers bekendgemaakt.

TEKST: Lajos Bax

FOTO'S: CUMELA Communicatie